

Kariyer Gelişim Kuramları Açısından Yaşam Boyu Kariyer Gelişimi

İÇERİK

1

**Kariyer Psikolojik Danışmanlığı
Kuramlarının Kapsamı**

2

Kuramlara Dair Ölçütler

3

Kuramların Sınıflandırılması

4

Kariyer Gelişim Kuramları

Kariyer Gelişim Kuramları

- Bireylerin kariyer kararı, işe uyumu veya yaşam boyu kariyer gelişimi gibi kariyer davranışlarını açıklamaya yönelik geliştirilen kuramlardır.

Kariyer Psikolojik Danışmanlığı Kuramları

- Kariyer psikolojik danışmanlarına danışanlarıyla birlikte nasıl çalışacaklarına yönelik açıklamalar sunan kuramlardır

Kariyer Gelişim Kuramlarına Dair Ölçütler

- ☑ Kariyer gelişim kuramlarında yer alan kavramların ve varsayımların netliği
- ☑ Kariyer gelişim kuramının içeriğinin ve hedefinin netliği
- ☑ Kariyer gelişim kuramının test edilebilirliği ve kapsam geçerliliği
- ☑ Kariyer gelişim kuramının kendi içinde tutarlılığı
- ☑ Kariyer gelişim kuramının geliştirilebilirliği

KARIYER PSIKOLOJİK DANIŞMANLIĞINDA KURAMLAR

Özellik ve Tip Kuramları

- Özellik ve Etmen Kuramı
- İşe Uyum Kuramı
- Holland'ın Tipoloji Kuramı
- Myers-Briggs Tip Kuramı

Yaşam Boyu Kariyer Gelişim Kuramları

- Yaşam Boyu Yaşam Alanı Yaklaşımı
- Gottfredons'un Öz-yaratım Daraltma-Uzlaşma Kuramı

Özel Odaklı Kuramlar

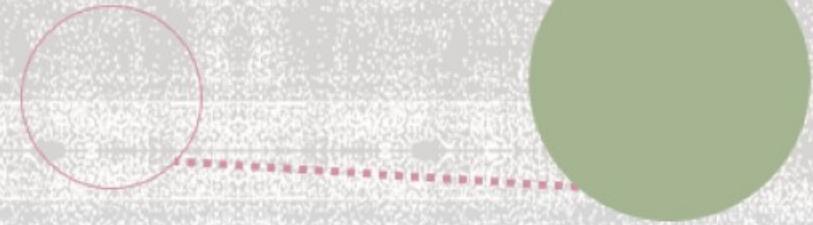
- Sosyal Öğrenme Kuramı
- Sosyal Bilişsel Kariyer Kuramı
- Bilişsel Bilgi İşleme Yaklaşımı
- Öyküsel Kariyer psikolojik danışmanlığı
- Kariyer yapılandırma Kuramı
- İlişkisel Çalışma Kuramı

YAŞAM BOYU KARIYER GELİŞİMİ VE KARIYER GELİŞİM KURAMLARI

YAŞAM BOYU KARIYER GELİŞİMİ VE KARIYER GELİŞİM KURAMLARI

- ▶ Ginzberg ve Diğerlerinin (1951) Mesleki Gelişim Kuramı
- ▶ Yaşam Boyu Yaşam Alanı Yaklaşımı
- ▶ Öz-yaratım, Daraltma ve Uzaklaşma Kuramı

**Mesleki Gelişim Kuramı
(Ginzberg vd., 1951)**

Fantezi Dönemi (11 yaş
öncesi)

Deneme Dönemi
(11-17 yaş)

- a. İlgi (11-12 yaş)
- b. Yetenek (13-14 yaş)
- c. Değer (15-16 yaş)
- d. Geçiş (17 yaş)

Gerçekçi Dönem
(17 yaş - genç yetişkin)

- a. Keşfetme
- b. Billurlaşma
- c. Belirleme

**Yaşam Boyu Yaşam Alanı
Kuramı
(Super, 1990;1994)**

Büyüme Dönemi
(4-13 yaş)

Keşfetme Dönemi (14-24
yaş)

- a. Billurlaşma
- b. Belirleme
- c. Uygulama

Yerleşme Dönemi (25-45
yaş)

- a. Karar Kılma
- b. Sağlamlştırma
- c. İlerleme

Sürdürme Dönemi (45-65
yaş)

- a. Koruma
- b. Güncelleme
- c. Yenilik

Çöküş (Geri Çekilme)
Dönemi (65 + yaş)

- a. Yavaşlama
- b. Emeklilik Planı
- c. Emeklilik

**Daraltma-Uzlaşma Kuramı
(Gottfredson, 1981; 2005)**

Büyükük ve Güce
Yönelim (3-5 yaş)

Cinsiyet Rollerine
Yönelim (6-8 yaş)

Sosyal Değerlere
Yönelim (9-13 yaş)

İçselleştirmeye Yönelim
(14 yaş ve üzeri)

KAYNAKÇA

Kuzgun, Y.(2014). *Meslek rehberliği ve danuşmanlığına giriş*. Ankara: Nobel Yayınları.

Siyez D.M., & Mutlu aykuř T. (2020). *Yaşam Boyu Kariyer Gelişimi (Ed.)*. Ankara: Pegem Akademi.

Yeřilyaprak, B.(2019). *Mesleki rehberlik ve kariyer danuşmanlığı (Ed.)*. Ankara: Pegem Akademi.

Teşekkürler